T094 ATĐ 6 (21) Luận A Tỳ Đạt Ma Đại Tỳ Bà Sa Q167-Định Uẩn-Luận về Nhiếp

Tạng Luận (Linh Sơn Pháp Bảo)

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 167 279

LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA
QUYEÅN 167

LUAÄN VEÀ NHIEÁP (Phaàn 2)

Hoûi: Töôûng veà Voâ thöôøng… thaâu nhieáp maáy Tónh löï…? Ñaùp: Töôûng veà Voâ thöôøng thaâu nhieáp boán Tónh löï, boán Voâ saéc, boán Giaûi thoaùt. Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Bôûi vì muoán ngaên chaën toâng chæ cuûa ngöôøi khaùc ñeå hieån baøy veà nghóa cuûa mình. Nhö Luaän giaû Phaân Bieät chaáp nhaän thaâu nhieáp taùnh khaùc, ngaên chaën thaâu nhieáp töï taùnh. Nay ngaên chaën yù ñoù, chaáp nhaän thaâu nhieáp töï taùnh, ngaên chaën thaâu nhieáp taùnh khaùc, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Hoûi: Vì sao trong naøy khoâng noùi Töôûng trôû laïi thaâu nhieáp Töôûng? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Bôûi vì laø yù cuûa ngöôøi soaïn luaän muoán nhö vaäy, cho ñeán noùi roäng ra. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy neân ñöa ra caùch noùi naøy: “Töôûng veà Voâ thöôøng… thaâu nhieáp maáy Töôûng…? Ñaùp: Töôûng veà Voâ thöôøng thaâu nhieáp Töôûng veà Voâ thöôøng, cho ñeán Töôûng veà Taát caû theá gian khoâng ñaùng vui, thaâu nhieáp Töôûng veà Taát caû theá gian khoâng ñaùng vui.” Caàn phaûi ñöa ra caùch noùi naøy, maø khoâng noùi thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy muoán thaønh laäp veà nghóa chöa thaønh laäp, Töôûng trôû laïi thaâu nhieáp Töôûng khoâng caàn thaønh laäp, cho neân khoâng noùi. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì vaên sau cuõng khoâng caàn noùi laø Tónh löï thöù nhaát… trôû laïi thaâu nhieáp Tónh löï thöù nhaát…? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Caùc Tónh löï thaâu nhieáp Theå cuûa nhieàu phaùp, khoâng phaûi laø ñoái vôùi nhieàu phaùp, nghóa veà thaâu nhieáp töï taùnh khoâng noùi maø töï thaønh, Töôûng chæ laø moät phaùp, cho neân khoâng phaûi laø vaán naïn.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 167 280

Coù ngöôøi noùi: Vaên aáy cuõng khoâng caàn noùi laø caùc Tónh löï thaâu nhieáp caùc Tónh löï, maø noùi ñeán laø muoán neâu roõ caùc loaïi vaên töø-caùc loaïi giaûi thích, nhôø vaøo caùc loaïi vaên töø-caùc loaïi giaûi thích boå sung cho nghóa thì

nghóa seõ deã hieåu. Coù ngöôøi noùi: Vì neâu roõ hai moân loaïi, hai phöông thöùc, hai giai ñoaïn, hai ngoïn ñuoác, hai aùnh saùng, hai caûnh vaät, hai loaïi vaên töø moâ phoûng. Nhö khoâng noùi laø Töôûng thaâu nhieáp Töôûng, nhö vaäy cuõng khoâng neân noùi laø caùc Tónh löï thaâu nhieáp caùc Tónh löï. Nhö vaên sau noùi laø caùc Tónh löï thaâu nhieáp caùc Tónh löï, nhö vaäy cuõng neân noùi laø Töôûng thaâu nhieáp Töôûng. Muoán laøm cho hai nghóa cuûa ñoâi beân ñeàu thoâng suoát, cho neân ñöa ra hai vaên ñeå bieåu ñaït phoûng theo laãn nhau. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy phaân tích veà nghóa cuûa Thaâu nhieáp vaø Töông öng, bôûi vì Töôûng ñoái vôùi Töôûng chæ coù nghóa veà Thaâu nhieáp, khoâng coù nghóa veà Töông öng, cho neân khoâng noùi. Caùch noùi naøy khoâng hôïp lyù, bôûi vì ñoái vôùi Trí vaø Ñaúng trì cuõng khoâng neân noùi laø khoâng coù Töông öng. Neân ñöa ra caùch noùi naøy: Töï taùnh cuûa Töôûng khoâng coù xen taïp, ñoái vôùi Thaâu nhieáp deã daøng hieåu roõ, cho neân khoâng noùi; Trí vaø Ñaúng trì, hoaëc laø töï taùnh coù xen taïp, hoaëc laø haønh töôùng coù xen taïp, ñoái vôùi Thaâu nhieáp khoù hieåu roõ raøng, cho neân noùi ñeán. Töôûng veà Voâ thöôøng thaâu nhieáp boán Tónh löï, ñaây töùc laø noùi chung. Nhöng caùc Tónh löï ñeàu laø taùnh thuoäc naêm Uaån, Töôûng veà Voâ thöôøng naøy chæ thaâu nhieáp Töôûng uaån chöù khoâng thaâu nhieáp Uaån khaùc. ÔÛ trong Töôûng uaån chæ thaâu nhieáp Töôûng veà Voâ thöôøng chöù khoâng thaâu nhieáp Töôûng khaùc. ÔÛ trong Töôûng veà Voâ thöôøng, quaù khöù thaâu nhieáp quaù khöù, vò lai thaâu nhieáp vò lai, hieän taïi thaâu nhieáp hieän taïi, höõu laäu thaâu nhieáp höõu laäu, voâ laäu thaâu nhieáp voâ laäu, Hoïc thaâu nhieáp Hoïc, Voâ hoïc thaâu nhieáp Voâ hoïc, Phi hoïc phi voâ hoïc thaâu nhieáp Phi hoïc phi voâ hoïc, phaùp lui suït thaâu nhieáp phaùp lui suït, cho ñeán phaùp baát ñoäng thaâu nhieáp phaùp baát ñoäng; trong ñoù ôû Tónh löï thöù nhaát thì thaâu nhieáp Tónh löï thöù nhaát, cho ñeán ôû Tónh löï thöù tö thì thaâu nhieáp Tónh löï thöù tö. Vì vaäy noùi chung laø thaâu nhieáp boán Tónh löï. Nhö noùi veà thaâu nhieáp boán Tónh löï, thaâu nhieáp boán Voâ saéc-boán Giaûi thoaùt cuõng nhö vaäy. Sai bieät laø boán Voâ saéc-boán Giaûi thoaùt laáy boán Uaån laøm taùnh. Töôûng coøn laïi tuøy theo thích hôïp cuõng döïa theo caùch noùi naøy. Nhöng caùc Töôûng ñeàu laáy Töôûng laøm töï taùnh, ñeàu khoâng thaâu nhieáp Trí, Tam-ma-ñòa vaø Giaûi thoaùt thöù taùm.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 167 281

Hoûi: Töôûng veà Voâ thöôøng cuõng bao goàm heä thuoäc coõi Duïc, trong naøy vì sao khoâng noùi? Ñaùp: Coù ngöôøi noùi: Caàn phaûi noùi maø khoâng noùi thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Töôûng veà Voâ thöôøng ôû coõi Duïc, laø gia haïnh chöù khoâng phaûi laø Caên baûn, trong naøy chæ noùi ñeán Caên baûn, cho neân khoâng noùi. Coù ngöôøi noùi: Nay ôû chöông Ñònh Uaån naøy chæ noùi ñeán phaùp ôû ñòa cuûa Ñònh, cho neân khoâng noùi ñeán coõi Duïc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy duøng möôøi Töôûng ñoái vôùi caùc moân cuûa Tónh löï ñeå laøm caâu hoûi, coõi Duïc khoâng phaûi laø caùc moân cuûa Tónh löï, cho neân khoâng noùi. Khoâng noùi ñeán Töôûng khaùc, nghóa cuõng gioáng nhö vaäy. Nhö Töôûng veà Voâ thöôøng, Töôûng veà Voâ thöôøng-Khoå, Töôûng veà Khoå-Voâ ngaõ, Töôûng veà Cheát, Töôûng veà Ñoaïn, Töôûng veà Lìa, Töôûng veà Dieät cuõng nhö vaäy, bôûi vì

thuoäc veà taùm Ñaúng chí bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu. Baûy Töôûng naøy bôûi vì sôû duyeân vaø haønh töôùng khaùc nhau, cho neân khoâng thaâu nhieáp ba Giaûi thoaùt ñaàu, taùm Thaéng xöù, möôøi Bieán xöù vaø Voâ löôïng. Töôûng veà Baát tònh thaâu nhieáp Tónh löï thöù ba-thöù tö, hai Giaûi thoaùt ñaàu. Hoûi: Trong boán Tónh löï ñeàu coù Töôûng veà Baát tònh, vì sao chæ noùi laø thaâu nhieáp Tónh löï thöù ba-thöù tö? Ñaùp: Cuõng caàn phaûi noùi thaâu nhieáp hai Tónh löï ñaàu, maø khoâng noùi thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Neáu noùi thaâu nhieáp hai Giaûi thoaùt ñaàu, thì neân bieát laø ñaõ noùi ñeán thaâu nhieáp hai Tónh löï ñaàu, bôûi vì hai Giaûi thoaùt ñaàu thuoäc veà hai Tónh löï ñaàu. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy neâu ra phaàn sau ñeå hieån baøy phaàn ñaàu, cho neân neâu ra ñòa lìa Hyû thì ñaõ hieån baøy veà ñòa coù Hyû. Coù ngöôøi noùi: Hai Tónh löï ñaàu khoâng coù Töôûng veà Baát tònh, cho neân khoâng noùi. Nguyeân côù theá naøo? Bôûi vì hai ñòa aáy ñeàu coù Hyû caên, taát caû Hyû caên chuyeån haønh töôùng vui möøng, Töôûng veà Baát tònh chuyeån haønh töôùng buoàn chaùn, khoâng phaûi laø hai haønh töôùng chuyeån trong moät taâm. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì Töôûng naøy ñaõ thaâu nhieáp hai Giaûi thoaùt ñaàu ôû ñòa naøo? Ñaùp: ÔÛ hai Caän phaàn chöù khoâng phaûi laø ñòa Caên baûn, cuõng bôûi vì traùi ngöôïc nhau vôùi Hyû thoï. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì vaên sau khoâng neân noùi laø hai Tónh löï ñaàu

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 167 282

thaâu nhieáp hai Giaûi thoaùt ñaàu, boán Thaéng xöù tröôùc? Ñaùp: Vaên aáy noùi Tónh löï cuõng thaâu nhieáp quyeán thuoäc, nhö noùi veà thaønh aáp cuõng thaâu nhieáp beân caïnh thaønh aáp. Hoûi: Neáu nhö vaäy thì khoâng neân noùi Töôûng veà Baát tònh thaâu nhieáp Tónh löï thöù ba, bôûi vì ñòa aáy coù Laïc thoï, cuõng traùi ngöôïc nhau vôùi Töôûng veà Baát tònh? Ñaùp: Tónh löï thöù ba noùi laø cuõng thaâu nhieáp quyeán thuoäc chöù khoâng phaûi laø ñòa Caên baûn, cho neân khoâng coù loãi. Neáu nhö vaäy thì trong naøy cuõng neân noùi Töôûng veà Baát tònh thaâu nhieáp hai Tónh löï ñaàu, bôûi vì oâng cuøng chaáp nhaän ôû ñòa Caän phaàn khoâng coù gì sai bieät. Noùi nhö vaäy thì trong ñòa Caên baûn cuûa hai Tónh löï ñaàu, cuõng coù Töôûng veà Baát tònh vaø hai Giaûi thoaùt ñaàu. Neáu cho raèng khoâng coù, thì leõ ra khoâng coù ai coù theå lìa nhieãm cuûa ñòa naøy, bôûi vì ñòa naøy coù Hyû taêng thöôïng laøm lay ñoäng taâm aáy. Neáu khoâng coù Töôûng veà Baát tònh vaø hai Giaûi thoaùt ñaàu ñeå cheá phuïc taâm aáy, thì caùc Sö Du-giaø leõ naøo coù theå lìa nhieãm cuûa ñòa aáy hay sao? Vaû laïi, ñòa aáy leõ ra cuõng khoâng coù Khoå-Taäp nhaãn trí ñeå chuyeån haønh töôùng chaùn ngaùn aáy, vì vaäy leõ ra cuõng khoâng coù Töôûng veà Voâ thöôøng, Töôûng veà Voâ thöôøng-Khoå. Hoûi: Vì sao Hyû thoï laøm chuyeån haønh töôùng chaùn ngaùn? Ñaùp: Bôûi vì coù theå töï taïi ñoái vôùi chaùn ngaùn cho neân cuõng sinh ra vui veû, ngay luùc sinh ra vui veû ñoái vôùi ñieàu aáy cuõng chaùn ngaùn, nhö luùc ñaùnh thaéng keû thuø cuõng chaùn ngaùn-cuõng vui veû. Coù ngöôøi noùi: Nhö vua cuøng vôùi töôùng só ñaùnh tan quaân ñòch roài cuøng nhau thoï nhaän nieàm vui söôùng; nhö vaäy haønh giaû duøng Töôûng veà Baát tònh… tröø boû coõi Duïc roài, ñoái vôùi Tónh löï thöù nhaát… cuøng nhau thoï nhaän nieàm vui söôùng. Coù ngöôøi noùi: Trong Tónh löï thöù nhaát,

hai Giaûi thoaùt ñaàu vaø Töôûng veà Baát tònh, ñoái trò vôùi Tyû-Thieät thöùc cuûa coõi Duïc; trong Tónh löï thöù hai, hai Giaûi thoaùt ñaàu vaø Töôûng veà Baát tònh, ñoái trò vôùi Nhaõn-Nhó-Thaân thöùc cuûa Tónh löï thöù nhaát, vì vaäy trong hai Tónh löï ñaàu chaéc chaén coù hai Giaûi thoaùt ñaàu vaø Töôûng veà Baát tònh. Nhöng trong naøy toùm löôïc cho neân khoâng noùi ñeán Töôûng veà Baát tònh thaâu nhieáp hai Tónh löï ñaàu. Coù ngöôøi noùi: Töôûng veà Baát tònh thaät ra ôû boán Tónh löï, nhöng ôû ñaây chæ noùi thaâu nhieáp Tónh löï thöù ba-thöù tö, laø bôûi vì Tónh löï thöù ba coù Laïc thoï thuø thaéng nhaát ôû trong sinh töû, Tónh löï thöù tö coù nieàm vui Khinh an thuø thaéng nhaát ôû trong sinh töû, khoù chaùn ngaùn-khoù rôøi boû cho neân ôû trong naøy noùi ñeán Töôûng veà Baát tònh; trong hai Tónh löï ñaàu khoâng coù nieàm vui nhö vaäy, cho neân khoâng noùi ñeán thaâu nhieáp.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 167 283

Hoûi: Vì sao Töôûng veà Baát tònh chæ noùi thaâu nhieáp hai Giaûi thoaùt ñaàu, chöù khoâng noùi thaâu nhieáp boán Thaéng xöù tröôùc? Ñaùp: Bôûi vì Töôûng veà Baát tònh laø baét ñaàu tu phaùp quaùn chung töông töï vôùi hai Giaûi thoaùt ñaàu cho neân thaâu nhieáp, Thaéng xöù laø veà sau daáy khôûi phaùp quaùn rieâng bieät cho neân khoâng thaâu nhieáp laãn nhau. Nhö Töôûng veà Baát tònh, Töôûng veà Chaùn aên cuõng nhö vaäy. Hoûi: Töôûng veà Chaùn aên khoâng phaûi laø töï taùnh giaûi thoaùt, vì sao cuõng thaâu nhieáp hai Giaûi thoaùt ñaàu? Ñaùp: Vaên naøy chæ caàn noùi Töôûng veà Chaùn aên thaâu nhieáp Tónh löï thöù ba-thöù tö, maø noùi nhö Töôûng veà Baát tònh, laø muoán hieån baøy Töôûng veà Chaùn aên laáy Töôûng veà Baát tònh laøm gia haïnh, bôûi vì noùi Töôûng veà Chaùn aên vaø gia haïnh, cho neân noùi laø nhö Töôûng veà Baát tònh. Coù ngöôøi noùi: Töôûng veà Chaùn aên vaø Töôûng veà Baát tònh, xen taïp laãn nhau-daãn daét laãn nhau, coù nghóa cuûa thaâu nhieáp laãn nhau, cho neân noùi laø thaâu nhieáp nhö Töôûng veà Baát tònh. Coù ngöôøi noùi: Töôûng veà Chaùn aên cuõng laøm chuyeån haønh töôùng Baát tònh, nhö noùi neáu coù ñöôïc côm thì daáy leân Töôûng veà gioøi boï, cho ñeán noùi roäng ra. Vì vaäy cuõng thaâu nhieáp hai Giaûi thoaùt ñaàu, cuøng quaùn Saéc xöù maø chuyeån Baát tònh. Hoûi: Neáu Töôûng veà Chaùn aên vaø Töôûng veà Baát tònh cuøng quaùn Saéc xöù maø chuyeån Baát tònh, thì Ñöùc Theá Toân ñaõ noùi Töôûng veà Chaùn aên vaø Töôûng veà Baát tònh coù gì sai bieät? Ñaùp: Theå thaät söï khoâng coù khaùc nhau, nhöng bôûi vì ñaõ ñoái trò AÙi coù sai bieät, cho neân kieán laäp hai Töôûng, ñoù laø Töôûng veà Baát tònh ñoái trò vôùi AÙi thuoäc Daâm duïc, Töôûng veà Chaùn aên ñoái trò vôùi AÙi thuoäc Ñoaøn thöïc. Lôøi bình: Khoâng neân ñöa ra caùch noùi nhö vaäy, bôûi vì Ñöùc Phaät ñaõ an laäp möôøi Töôûng ñeàu khaùc nhau. Vaû laïi, AÙi thuoäc Ñoaøn thöïc duyeân vôùi Ñoaøn thöïc maø khôûi leân, Höông-Vò-Xuùc xöù laø taùnh cuûa Ñoaøn thöïc. Neáu chaáp nhaän Töôûng naøy ñoái trò vôùi AÙi kia, thì taïi sao noùi laø gioáng nhö Töôûng veà Baát tònh, quaùn Saéc xöù cho neân thaâu nhieáp hai Giaûi thoaùt ñaàu? Vì vaäy neân bieát caùch noùi tröôùc laø hôïp lyù, bôûi vì haønh töôùng-sôû duyeân vaø ñòa cuûa hai Töôûng naøy khaùc nhau, cho neân khoâng thaâu nhieáp taát caû Giaûi thoaùt-Thaéng xöù vaø Bieán xöù-Voâ löôïng. Töôûng veà Taát caû theá gian khoâng ñaùng vui, thaâu nhieáp Tónh

löi thöù ba-thöù tö. Hoûi: Hai Tónh löi ñaàu cuõng coù Töôûng naøy, vì sao khoâng noùi thaâu nhieáp? Ñaùp: Vaên naøy caàn phaûi noùi laø thaâu nhieáp boán Tónh löï, maø chæ noùi

thaâu nhieáp hai Tónh löï sau, thì neân bieát laø nghóa naøy coù khaùc. Coù ngöôøi noùi: Trong naøy neâu ra phaàn sau ñeå hieån baøy phaàn ñaàu. Coù ngöôøi noùi: Hai Tónh löï treân laø ñòa thuø thaéng ñaùng yeâu thích, bôûi vì coù Laïc thoï thuø thaéng nhaát vaø nieàm vui Khinh an thuø thaéng nhaát. Ñoái vôùi ñòa nhö vaäy noùi coù Töôûng naøy, laø hieån baøy veà ngöôøi tu haønh ôû trong ñòa vui söôùng thuø thaéng, haõy coøn coù theå khôûi leân Töôûng veà khoâng ñaùng vui, huoáng laø ôû nôi khaùc hay sao? Vì vaäy chæ noùi laø thaâu nhieáp hai ñòa naøy. Coù ngöôøi noùi: Tónh löï thöù nhaát bò ngoïn gioù Taàm-Töù laøm cho lay ñoäng, Tónh löï thöù hai bò doøng nöôùc vui veû toät ñoä(cöïc hyû) laøm cho troâi noåi, tuy coù Töôûng veà Baát tònh-Chaùn aên-Taát caû theá gian khoâng ñaùng vui, maø khoâng roõ raøng trong saùng; hai Tónh löï sau, cuøng vôùi ñieàu naøy traùi ngöôïc nhau, cho neân noùi laø thaâu nhieáp. Bôûi vì haønh töôùng-sôû duyeân vaø ñòa cuûa hai Töôûng naøy khaùc nhau, cho neân khoâng thaâu nhieáp taát caû Giaûi thoaùt-Thaéng xöù vaø Bieán xöù-Voâ löôïng. Hoûi: Tónh löï thöù nhaát… thaâu nhieáp maáy Tónh löï…? Ñaùp: Tónh löï thöù nhaát thaâu nhieáp Tónh löï thöù nhaát, boán Voâ löôïng, hai Giaûi thoaùt ñaàu, boán Thaéng xöù tröôùc, taùm Trí, ba Tam-ma-ñòa. Tónh löï thöù hai thaâu nhieáp Tónh löï thöù hai, boán Voâ löôïng, hai Giaûi thoaùt ñaàu, boán Thaéng xöù tröôùc, taùm Trí, ba Tam-ma-ñòa. Tónh löï thöù ba thaâu nhieáp Tónh löï thöù ba, ba Voâ löôïng, taùm Trí, ba Tam-ma-ñòa. Tónh löï thöù tö thaâu nhieáp Tónh löï thöù tö, ba Voâ löôïng, Tònh giaûi thoaùt, boán Thaéng xöù sau, taùm Bieán xöù tröôùc, taùm Trí, ba Tam-ma-ñòa. Trong naøy, boán Tónh löï ñeàu duøng naêm Uaån ôû ñòa Caên baûn cuûa mình ñeå laøm taùnh, cho neân coù theå thaâu nhieáp coâng ñöùc cuûa caùc moân naøy. Neân bieát ñeàu laø thaâu nhieáp töï taùnh chöù khoâng phaûi laø thaâu nhieáp taùnh khaùc. Hoûi: Töø voâ löôïng… thaâu nhieáp maáy Voâ löôïng…? Ñaùp: Töø thaâu nhieáp Töø vaø Theá tuïc trí, cho ñeán Xaû thaâu nhieáp Xaû vaø Theá tuïc trí. Trong naøy, boán Voâ löôïng ñeàu duøng caùc Uaån thuoäc phaåm caâu sinh ñeå laøm taùnh, cho neân coù theå thaâu nhieáp Theá tuïc trí. Bôûi vì duyeân chung vôùi höõu tình laøm caûnh, cho neân khoâng thaâu nhieáp Giaûi thoaùt-Thaéng xöù- Bieán xöù vaø Tha taâm trí, höõu laäu cho neân khoâng thaâu nhieáp Trí khaùc vaø ba Tam-ma-ñòa. Hoûi: Khoâng voâ bieân xöù… thaâu nhieáp maáy Voâ saéc…? Ñaùp: Khoâng voâ bieân xöù thaâu nhieáp Khoâng voâ bieân xöù, vaø Giaûi thoaùt cuûa ñòa aáy, Bieán xöù cuûa ñòa aáy, saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Thöùc voâ

bieân xöù thaâu nhieáp Thöùc voâ bieân xöù, vaø Giaûi thoaùt cuûa ñòa aáy, Bieán xöù cuûa ñòa aáy, saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Voâ sôû höõu xöù thaâu nhieáp Voâ sôû höõu xöù, vaø Giaûi thoaùt cuûa ñòa aáy, saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Phi töôûng phi phi

töôûng xöù thaâu nhieáp Phi töôûng phi phi töôûng xöù, vaø Giaûi thoaùt cuûa ñòa aáy, Dieät Töôûng-Thoï giaûi thoaùt, Theá tuïc trí. Trong naøy, boán Voâ saéc ñeàu duøng boán Uaån ôû ñòa Caên baûn cuûa mình ñeå laøm taùnh, cho neân coù theå thaâu nhieáp taát caû coâng ñöùc naøy. Saùu Trí, laø tröø ra Phaùp trí vaø Tha taâm trí, bôûi vì hai Trí naøy khoâng döïa vaøo ñòa Voâ saéc. Hoûi: Giaûi thoaùt thöù nhaát... thaâu nhieáp maáy Giaûi thoaùt...? Ñaùp: Giaûi thoaùt thöù nhaát-thöù hai-thöù ba thaâu nhieáp Giaûi thoaùt thöù nhaát-thöù hai-thöù ba vaø Theá tuïc trí. Giaûi thoaùt cuûa Khoâng voâ bieân xöù thaâu nhieáp Giaûi thoaùt cuûa Khoâng voâ bieân xöù, vaø Bieán xöù cuûa ñòa aáy, saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Giaûi thoaùt cuûa Thöùc voâ bieân xöù thaâu nhieáp Giaûi thoaùt cuûa Thöùc voâ bieân xöù, vaø Bieán xöù cuûa ñòa aáy, saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Giaûi thoaùt cuûa Voâ sôû höõu xöù thaâu nhieáp Giaûi thoaùt cuûa Voâ sôû höõu xöù, vaø saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Giaûi thoaùt cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù thaâu nhieáp Giaûi thoaùt cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, vaø Theá tuïc trí. Dieät Töôûng-Thoï giaûi thoaùt thaâu nhieáp Dieät Töôûng-Thoï giaûi thoaùt. Trong naøy, ba Giaûi thoaùt tröôùc ñeàu duøng naêm Uaån thuoäc phaåm caâu sinh ñeå laøm taùnh, cho neân coù theå thaâu nhieáp Theá tuïc trí, laø baét ñaàu quaùn chung cho neân khoâng thaâu nhieáp Thaéng xöù vaø Bieán xöù, laø höõu laäu cho neân khoâng thaâu nhieáp Trí khaùc vaø ba Tam-ma-ñòa, duyeân vôùi Saéc cho neân khoâng thaâu nhieáp Tha taâm trí. Giaûi thoaùt cuûa boán Voâ saéc ñeàu duøng boán Uaån thieän gia haïnh cuûa ñòa mình laøm taùnh, cho neân coù theå thaâu nhieáp hai Bieán xöù sau vaø saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Hoûi: Thaéng xöù thöù nhaát... thaâu nhieáp maáy Thaéng xöù...? Ñaùp: Thaéng xöù thöù nhaát thaâu nhieáp Thaéng xöù thöù nhaát vaø Theá tuïc trí, cho ñeán Thaéng xöù thöù taùm thaâu nhieáp Thaéng xöù thöù taùm vaø Theá tuïc trí. Trong naøy, taùm Thaéng xöù ñeàu duøng naêm Uaån thuoäc phaåm caâu sinh ñeå laøm taùnh, cho neân coù theå thaâu nhieáp Theá tuïc trí. Thaéng xöù laø quaùn phaàn giöõa(trung quaùn) cho neân khoâng thaâu nhieáp Bieán xöù, höõu laäu cho neân khoâng thaâu nhieáp Trí khaùc vaø ba Tam-ma-ñòa, duyeân vôùi Saéc cho neân khoâng thaâu nhieáp Tha taâm trí. Hoûi: Bieán xöù thöù nhaát... thaâu nhieáp maáy Bieán xöù...? Ñaùp: Bieán xöù thöù nhaát thaâu nhieáp Bieán xöù thöù nhaát vaø Theá tuïc trí, cho ñeán Bieán xöù thöù möôøi thaâu nhieáp Bieán xöù thöù möôøi vaø Theá tuïc trí.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 167 286

Trong naøy, möôøi Bieán xöù ñeàu duøng naêm Uaån-boán Uaån thuoäc phaåm caâu sinh ñeå laøm taùnh, cho neân coù theå thaâu nhieáp Theá tuïc trí, höõu laäu cho neân khoâng thaâu nhieáp Trí khaùc vaø ba Tam-ma-ñòa, duyeân vôùi Saéc vaø ñòa khaùc nhau cho neân khoâng thaâu nhieáp Tha taâm trí. Hoûi: Phaùp trí... thaâu nhieáp maáy Trí...? Ñaùp: Phaùp trí thaâu nhieáp Phaùp trí vaø phaàn ít cuûa naêm Trí, cho ñeán noùi roäng ra. Phaùp trí thaâu nhieáp Phaùp trí. Phaùp trí thuoäc veà saùu ñòa, ñoù laø Ñònh Vò chí, Tónh löï trung gian vaø boán Tónh löï. Ñònh Vò chí thaâu nhieáp Ñònh Vò chí, cho ñeán Tónh löï thöù tö thaâu nhieáp Tónh löï thöù tö. Laïi nöõa, Phaùp trí thuoäc veà ba ñaïo, ñoù laø Kieán ñaïo, Tu ñaïo vaø ñaïo Voâ hoïc. Kieán ñaïo thaâu nhieáp Kieán ñaïo, cho ñeán ñaïo Voâ hoïc thaâu nhieáp ñaïo Voâ hoïc. Laïi nöõa,

Phaùp trí duyeân vôùi boán Ñeá, Khoå phaùp trí thaâu nhieáp Khoå phaùp trí, cho ñeán Ñaïo phaùp trí thaâu nhieáp Ñaïo phaùp trí. Laïi nöõa, Phaùp trí thuoäc veà boán ñaïo, ñoù laø ñaïo gia haïnh-voâ giaùn- giaûi thoaùt-thaéng tieán. Ñaïo gia haïnh thaâu nhieáp ñaïo gia haïnh, cho ñeán ñaïo thaéng tieán thaâu nhieáp ñaïo thaéng tieán. Laïi nöõa, Phaùp trí rôi vaøo ba ñôøi, quaù khöù thaâu nhieáp quaù khöù, vò lai thaâu nhieáp vò lai, hieän taïi thaâu nhieáp hieän taïi. Trong ñoù cho ñeán saùt-na naøy thaâu nhieáp saùt-na naøy, saùt-na kia thaâu nhieáp saùt-na kia. Trong naøy noùi chung cho neân chæ noùi laø Phaùp trí thaâu nhieáp Phaùp trí. Phaùp trí thaâu nhieáp phaàn ít cuûa naêm Trí, ñoù laø Phaùp trí cuõng thaâu nhieáp Tha taâm trí, phaàn ít cuûa Trí thuoäc boán Ñeá. Tha taâm trí bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, Trí naøy chæ thaâu nhieáp voâ laäu; trong voâ laäu coù Phaùp trí vaø Loaïi trí, Trí naøy chæ thaâu nhieáp Phaùp trí, cho neân noùi laø phaàn ít. Trí thuoäc boán Ñeá ñeàu bao goàm Phaùp trí vaø Loaïi trí, Trí naøy chæ thaâu nhieáp Phaùp trí, cho neân noùi laø phaàn ít. Loaïi trí thaâu nhieáp Loaïi trí vaø phaàn ít cuûa naêm Trí, noùi nhö Phaùp trí. Sai bieät laø Trí naøy thuoäc veà chín ñòa. Tha taâm trí thaâu nhieáp Tha taâm trí, Tha taâm trí thuoäc veà boán Tónh löï Caên baûn, Tónh löï thöù nhaát thaâu nhieáp Tónh löï thöù nhaát, cho ñeán Tónh löï thöù tö thaâu nhieáp Tónh löï thöù tö. Laïi nöõa, Tha taâm trí bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, höõu laäu thaâu nhieáp höõu laäu, voâ laäu thaâu nhieáp voâ laäu. Laïi nöõa, Tha taâm trí coù Phaùp trí vaø Loaïi trí, Phaùp trí thaâu nhieáp Phaùp trí, Loaïi trí thaâu nhieáp Loaïi trí.

SOÁ 1545 - LUAÄN A TYØ ÑAÏT MA ÑAÏI TYØ BAØ SA, Quyeån 167 287

Laïi nöõa, Tha taâm trí coù Hoïc-Voâ hoïc vaø Phi hoïc phi voâ hoïc, Hoïc thaâu nhieáp Hoïc, cho ñeán Phi hoïc phi voâ hoïc thaâu nhieáp Phi hoïc phi voâ hoïc. Laïi nöõa, Tha taâm trí rôi vaøo ba ñôøi, quaù khöù thaâu nhieáp quaù khöù, vò lai thaâu nhieáp vò lai, hieän taïi thaâu nhieáp hieän taïi. Trong ñoù cho ñeán saùt-na naøy thaâu nhieáp saùt-na naøy, saùt-na kia thaâu nhieáp saùt-na kia. Trong naøy noùi chung cho neân chæ noùi laø Tha taâm trí thaâu nhieáp Tha taâm trí. Tha taâm trí thaâu nhieáp phaàn ít cuûa boán Trí, ñoù laø Tha taâm trí cuõng thaâu nhieáp phaàn ít cuûa Phaùp trí-Loaïi trí-Theá tuïc trí-Ñaïo trí. Phaùp trí-Loaïi trí ñeàu duyeân vôùi boán Ñeá, Trí naøy chæ duyeân vôùi phaàn ít cuûa Ñaïo ñeá, cho neân noùi laø phaàn ít. Theá tuïc trí thuoäc veà möôøi taùm ñòa, ñoù laø coõi Duïc, Tónh löï trung gian, boán Tónh löï, boán Voâ saéc, vaø Caän phaàn cuûa taùm ñòa aáy, Trí naøy chæ thaâu nhieáp boán Tónh löï. ÔÛ trong boán Tónh löï, coù thieän-nhieãm oâ vaø voâ phuù voâ kyù, Trí naøy chæ thaâu nhieáp thieän. ÔÛ trong thieän, coù sinh ñaït ñöôïc- do Vaên maø thaønh vaø do Tu maø thaønh, Trí naøy chæ thaâu nhieáp do Tu maø thaønh. ÔÛ trong do Tu maø thaønh, coù ñaïo gia haïnh-voâ giaùn-giaûi thoaùt- thaéng tieán, Trí naøy chæ thaâu nhieáp ñaïo thaéng tieán. ÔÛ trong ñaïo thaéng tieán, coù thuaän phaàn lui suït, thuaän phaàn an truù, thuaän phaàn thaéng tieán vaø thuaän phaàn quyeát traïch, Trí naøy chæ thaâu nhieáp thuaän phaàn an truù. ÔÛ trong thuaän phaàn an truù, coù duyeân vôùi quaù khöù-vò lai-hieän taïi vaø lìa thôøi gian, Trí naøy chæ thaâu nhieáp duyeân vôùi hieän taïi. ÔÛ trong duyeân vôùi hieän taïi, coù duyeân vôùi Töï töông tuïc vaø duyeân vôùi Tha töông tuïc, Trí naøy chæ thaâu nhieáp duyeân vôùi

Tha töông tuïc. ÔÛ trong duyeân vôùi Tha töông tuïc, coù duyeân vôùi taâm-taâm sôû, coù duyeân vôùi naêm Uaån, Trí naøy chæ thaâu nhieáp duyeân vôùi taâm-taâm sôû. ÔÛ trong duyeân vôùi taâm-taâm sôû, coù duyeân vôùi moät phaùp, coù duyeân vôùi nhieàu phaùp, Trí naøy chæ thaâu nhieáp duyeân vôùi moät phaùp. ÔÛ trong duyeân vôùi moät phaùp, coù luùc laø Tha taâm trí, coù luùc khoâng phaûi laø Tha taâm trí, Trí naøy chæ thaâu nhieáp tha Taâm trí. Bôûi vì nghóa nhö vaäy, cho neân noùi laø phaàn ít. Ñaïo trí thuoäc veà chín ñòa, ñoù laø Ñònh Vò chí, Tónh löï trung gian, boán Tónh löï, ba Voâ saéc, Trí naøy chæ thaâu nhieáp boán Tónh löï. ÔÛ trong boán Tónh löï, coù Kieán ñaïo-Tu ñaïo vaø ñaïo Voâ hoïc, Trí naøy chæ thaâu nhieáp Tu ñaïo vaø ñaïo Voâ hoïc. ÔÛ trong hai ñaïo naøy, coù ñaïo gia haïnh-voâ giaùn-giaûi thoaùt-thaéng tieán, Trí naøy chæ thaâu nhieáp ñaïo thaéng tieán. ÔÛ trong ñaïo thaéng tieán, coù duyeân vôùi quaù khöù-vò lai-hieän taïi, Trí naøy chæ thaâu nhieáp duyeân vôùi hieän taïi. ÔÛ trong duyeân vôùi hieän taïi, coù duyeân vôùi Töï töông

tuïc, coù duyeân vôùi Tha töông tuïc, Trí naøy chæ thaâu nhieáp duyeân vôùi Tha töông tuïc. ÔÛ trong duyeân vôùi Tha töông tuïc, coù duyeân vôùi taâm-taâm sôû, coù duyeân vôùi naêm Uaån, Trí naøy chæ thaâu nhieáp duyeân vôùi taâm-taâm sôû. ÔÛ trong duyeân vôùi taâm-taâm sôû, coù duyeân vôùi moät phaùp, coù duyeân vôùi nhieàu phaùp, Trí naøy chæ thaâu nhieáp duyeân vôùi moät phaùp. ÔÛ trong duyeân vôùi moät phaùp, coù luùc laø Tha taâm trí, coù luùc khoâng phaûi laø Tha taâm trí, Trí naøy chæ thaâu nhieáp Tha taâm trí. Bôûi vì nghóa nhö vaäy, cho neân noùi laø phaàn ít. Theá tuïc trí thaâu nhieáp Theá tuïc trí, Theá tuïc trí thuoäc veà möôøi taùm ñòa, noùi nhö tröôùc. Coõi Duïc thaâu nhieáp coõi Duïc, cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù thaâu nhieáp Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Laïi nöõa, Theá tuïc trí coù thieän-nhieãm oâ vaø voâ phuù voâ kyù, thieän thaâu nhieáp thieän, cho ñeán voâ phuù voâ kyù thaâu nhieáp voâ phuù voâ kyù. ÔÛ trong thieän, coù gia haïnh ñaït ñöôïc-lìa nhieãm ñaït ñöôïc vaø sinh ñaït ñöôïc, gia haïnh ñaït ñöôïc thaâu nhieáp gia haïnh ñaït ñöôïc, cho ñeán sinh ñaït ñöôïc thaâu nhieáp sinh ñaït ñöôïc. Laïi coù thuaän phaàn lui suït cho ñeán thuaän phaàn quyeát traïch, thuaän phaàn lui suït thaâu nhieáp thuaän phaàn lui suït, cho ñeán thuaän phaàn quyeát traïch thaâu nhieáp thuaän phaàn quyeát traïch. Laïi coù ñaïo gia haïnh cho ñeán ñaïo thaéng tieán, ñaïo gia haïnh thaâu nhieáp ñaïo gia haïnh, cho ñeán ñaïo thaéng tieán thaâu nhieáp ñaïo thaéng tieán. Laïi coù quaù khöù-vò lai-hieän taïi, quaù khöù thaâu nhieáp quaù khöù, cho ñeán hieän taïi thaâu nhieáp hieän taïi. Trong ñoù cho ñeán saùt-na naøy thaâu nhieáp saùt-na naøy, saùt-na kia thaâu nhieáp saùt-na kia. Trong naøy noùi chung cho neân noùi laø Theá tuïc trí thaâu nhieáp Theá tuïc trí. Phaàn ít cuûa moät Trí, ñoù laø Theá tuïc trí cuõng thaâu nhieáp phaàn ít cuûa Tha taâm trí. Tha taâm trí bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, Trí naøy chæ thaâu nhieáp höõu laäu, cho neân noùi laø phaàn ít. Khoå trí thaâu nhieáp Khoå trí. Khoå trí thuoäc veà chín ñòa, thuoäc veà ba ñaïo, thuoäc veà boán ñaïo, rôi vaøo ba ñôøi, rôi vaøo saùt-na. Heã thuoäc veà ñòa naøo, thuoäc veà ñaïo naøo, rôi vaøo ñôøi naøo, rôi vaøo saùt-na naøo, thì ngay ñòa aáy, ñaïo aáy, ñôøi aáy, saùt-na aáy thaâu nhieáp. Trong naøy noùi chung

cho neân noùi laø Khoå trí thaâu nhieáp Khoå trí. Phaàn ít cuûa hai Trí, ñoù laø Khoå trí cuõng thaâu nhieáp phaàn ít cuûa Phaùp trí-Loaïi trí. Phaùp trí-Loaïi trí ñeàu duyeân vôùi boán Ñeá, Trí naøy chæ thaâu nhieáp duyeân vôùi Khoå ñeá, cho neân noùi laø phaàn ít. Taäp trí thaâu nhieáp Taäp trí vaø phaàn ít cuûa hai Trí, Dieät trí thaâu

nhieáp Dieät trí vaø phaàn ít cuûa hai Trí, ñeàu noùi nhö Khoå trí. Ñaïo trí thaâu nhieáp Ñaïo trí, cuõng noùi nhö Khoå trí. Phaàn ít cuûa ba Trí, ñoù laø Ñaïo trí cuõng thaâu nhieáp phaàn ít cuûa Phaùp trí-Loaïi trí vaø Tha taâm trí. Phaùp trí-Loaïi trí ñeàu duyeân vôùi boán Ñeá, Trí naøy chæ thaâu nhieáp duyeân vôùi Ñaïo ñeá; Tha taâm trí bao goàm höõu laäu vaø voâ laäu, Trí naøy chæ thaâu nhieáp voâ laäu, cho neân noùi laø phaàn ít. Hoûi: Tam-ma-ñòa Khoâng... thaâu nhieáp maáy Tam-ma-ñòa...? Ñaùp: Khoâng thaâu nhieáp Khoâng, Voâ nguyeän thaâu nhieáp Voâ nguyeän, Voâ töôùng thaâu nhieáp Voâ töôùng. Tam-ma-ñòa Khoâng duyeân vôùi hai haønh töôùng cuûa Khoå ñeá maø chuyeån, Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän duyeân vôùi möôøi haønh töôùng cuûa ba Ñeá maø chuyeån, Tam-ma-ñòa Voâ töôùng duyeân vôùi boán haønh töôùng cuûa Dieät ñeá maø chuyeån. ÔÛ trong moãi moät haønh töôùng ñeàu thuoäc veà chín ñòa, thuoäc veà ba ñaïo, thuoäc veà boán ñaïo, rôi vaøo ba ñôøi, rôi vaøo saùt-na. Heã haønh töôùng naøo, thuoäc veà ñòa naøo, thuoäc veà ñaïo naøo, rôi vaøo ñôøi naøo, rôi vaøo saùt-na naøo, thì ngay haønh töôùng aáy, ñòa aáy, ñaïo aáy, ñôøi aáy, saùt-na aáy thaâu nhieáp. Trong naøy noùi chung cho neân noùi laø Khoâng thaâu nhieáp Khoâng, cho ñeán Voâ töôùng thaâu nhieáp Voâ töôùng. Ba Tam-ma-ñòa tuy bao goàm höõu laäu, nhöng trong naøy döïa vaøo moân Giaûi thoaùt maø noùi, cho neân chæ thaâu nhieáp voâ laäu. Nhö thaâu nhieáp, coù theå ñaït ñöôïc (khaû ñaéc) cuõng nhö vaäy, bôûi vì töï Theå ñoái vôùi töï Theå coù theå ñaït ñöôïc laø nghóa cuûa thaâu nhieáp. Nghóa laø töï Theå ñoái vôùi töï Theå laø coù, töï Theå ñoái vôùi töï Theå laø thaät, töï Theå ñoái vôùi töï Theå laø hieän coù, laø khoâng khaùc, laø khoâng ngoaøi, laø khoâng lìa nhau, laø khoâng thoaùt khoûi, laø khoâng coù sai bieät, laø khoâng phaûi troáng roãng, laø khoâng phaûi khoâng coù, khoâng phaûi laø khaùch, khoâng phaûi laø xa, khoâng phaûi laø hai, khoâng phaûi laø tranh chaáp. Nhöõng nghóa nhö vaäy ñeàu laø nghóa cuûa coù theå ñaït ñöôïc. Caùc phaùp töï Theå thaâu nhieáp töï Theå, khoâng phaûi laø nhö duøng baøn tay giöõ laáy thöùc aên, duøng ngoùn tay giöõ laáy aùo, nhöng bôûi vì taát caû caùc phaùp chöôùng ngaïi ñeán töï Theå, khieán cuoái cuøng khoâng rôøi boû cho neân goïi laø thaâu nhieáp. Coù Sö khaùc noùi: Töï Theå naøy thaâu nhieáp coù boán loaïi, ñoù laø khaùc nhau veà Giôùi, khaùc nhau veà Phaùp, khaùc nhau veà Saùt-na, khaùc nhau veà Töông tuïc. Khaùc nhau veà Giôùi, ñoù laø Nhaõn giôùi thaâu nhieáp Nhaõn giôùi, cho ñeán Phaùp giôùi thaâu nhieáp Phaùp giôùi. Khaùc nhau veà Phaùp, ñoù laø trong Phaùp giôùi coù baûy phaùp, töùc laø Saéc-Thoï-Töôûng-Haønh vaø ba Voâ vi, Saéc thaâu nhieáp Saéc, cho ñeán Phi traïch dieät thaâu nhieáp Phi traïch dieät. Khaùc nhau veà Saùt-na, ñoù laø trong Saéc coù quaù khöù-vò lai-hieän taïi, quaù khöù

thaâu nhieáp quaù khöù, cho ñeán hieän taïi thaâu nhieáp hieän taïi. Khaùc nhau veà Töông tuïc, ñoù laø Saéc hieän taïi coù luùc rôi vaøo Töï töông tuïc, coù luùc rôi vaøo Tha töông tuïc, Töï töông tuïc thaâu nhieáp Töï töông tuïc, Tha töông tuïc thaâu nhieáp Tha töông tuïc. Döïa vaøo lyù leõ naøy, coøn laïi nhaát ñònh phaûi bieát, cho neân noùi laø nhö thaâu nhieáp, coù theå ñaït ñöôïc cuõng nhö vaäy, bôûi vì nghóa veà thaâu nhieáp vaø coù theå ñaït ñöôïc khoâng coù gì khaùc nhau. Hoûi: Töôûng veà Voâ thöôøng... töông öng vôùi maáy Tónh löï...? Ñaùp: Töôûng veà Voâ thöôøng töông öng vôùi boán Tónh löï, boán Voâ saéc, boán Giaûi thoaùt, boán Trí, moät Tam-ma-ñòa. Cho ñeán noùi roäng ra. Hoûi: Vì sao soaïn ra phaàn luaän naøy? Ñaùp: Vì ngaên chaën yù cuûa ngöôøi ngu ñoái vôùi phaùp Töông öng, chaáp raèng phaùp Töông öng khoâng phaûi laø coù thaät, ñeå hieån baøy veà phaùp Töông öng laø coù thaät, cho neân soaïn ra phaàn luaän naøy. Töôûng veà Voâ thöôøng töông öng vôùi boán Tónh löï, boán Tónh löï ñeàu laáy naêm Uaån laøm taùnh, Töôûng naøy töông öng vôùi toaøn phaàn hai Uaån kia vaø phaàn ít cuûa moät Uaån. Töông öng vôùi boán Voâ saéc- boán Giaûi thoaùt, boán Voâ saéc vaø boán Giaûi thoaùt cuûa Voâ saéc ñeàu laáy boán Uaån laøm taùnh, Töôûng naøy töông öng vôùi toaøn phaàn hai Uaån kia vaø phaàn ít cuûa moät Uaån. Töông öng vôùi boán Trí, ñoù laø töông öng vôùi Phaùp trí-Loaïi trí, Theá tuïc trí-Khoå trí. Töông öng vôùi moät Tam-ma-ñòa, ñoù laø duyeân vôùi Voâ nguyeän thuoäc Khoå. Nhö Töôûng veà Voâ thöôøng, Töôûng veà Voâ thöôøng-Khoå, Töôûng veà Khoå-Voâ ngaõ, Töôûng veà Cheát, Töôûng veà Ñoaïn, Töôûng veà Lìa, Töôûng veà Dieät, cuõng nhö vaäy. Döïa vaøo nhöõng Töôûng naøy ñeàu töông öng vôùi boán Trí vaø moät Tam-ma-ñòa, soá gioáng nhau cho neân noùi laø cuõng nhö vaäy. Trong ñoù, taát caû gioáng nhau, ñoù laø Töôûng veà Cheát. Haønh töôùng khaùc nhau maø teân goïi gioáng nhau, ñoù laø Töôûng veà Voâ thöôøng-Khoå. Teân goïi veà Trí gioáng nhau, coøn laïi khoâng gioáng nhau, ñoù laø Töôûng veà Khoå- Voâ ngaõ, bôûi vì töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Khoâng. Chæ coù soá gioáng nhau, coøn laïi ñeàu khoâng gioáng nhau, ñoù laø Töôûng veà Ñoaïn-Lìa-Dieät, bôûi vì töông öng vôùi Tam-ma-ñòa Voâ töôùng thuoäc Dieät trí. Töôûng veà Baát tònh töông öng vôùi hai Tónh löï sau, hai Giaûi thoaùt ñaàu vaø Theá tuïc trí. Töôûng naøy töông öng vôùi boán Tónh löï, maø chæ noùi laø töông öng vôùi hai Tónh löï sau, noùi nhö trong phaàn thaâu nhieáp. Nhö Töôûng veà Baát tònh, Töôûng veà Chaùn aên cuõng nhö vaäy, nghóa laø töôûng naøy thaät ra khoâng töông öng vôùi hai Giaûi thoaùt ñaàu, maø noùi laø töông öng vôùi, cuõng noùi nhö trong phaàn thaâu nhieáp. Töôûng veà Taát caû theá gian khoâng ñaùng vui, töông öng vôùi hai Tónh

löï sau vaø Theá tuïc trí. Töôûng naøy cuõng töông öng vôùi boán Tónh löï, maø chæ noùi laø töông öng vôùi hai Tónh löï sau, cuõng noùi nhö trong phaàn thaâu nhieáp. Hoûi: Tónh löï thöù nhaát... töông öng vôùi maáy Tónh löï...? Ñaùp: Tónh löï thöù nhaát töông öng vôùi Tónh löï thöù nhaát, boán Voâ löôïng, hai Giaûi thoaùt ñaàu, boán Thaéng xöù tröôùc, taùm Trí, ba Tam-ma-ñòa. Tónh löï thöù hai töông öng vôùi

Tónh löï thöù hai, boán Voâ löôïng, hai Giaûi thoaùt ñaàu, boán Thaéng xöù tröôùc, taùm Trí, ba Tam-ma-ñòa. Tónh löï thöù ba töông öng vôùi Tónh löï thöù ba, ba Voâ löôïng, taùm Trí, ba Tam-ma-ñòa. Tónh löï thöù tö töông öng vôùi Tónh löï thöù tö, ba Voâ löôïng, Tònh giaûi thoaùt, boán Thaéng xöù sau, taùm Bieán xöù tröôùc, taùm Trí, ba Tam-ma-ñòa. Trong naøy, boán Tónh löï ñeàu laáy naêm Uaån cuûa ñòa mình laøm taùnh, bôûi vì boán Uaån caâu sinh cuûa moãi moät ñòa laàn löôït chuyeån ñoåi töông öng, cho neân noùi Tónh löï thöù nhaát töông öng vôùi Tónh löï thöù nhaát, cho ñeán Tónh löï thöù tö töông öng vôùi Tónh löï thöù tö, khoâng phaûi laø töï taùnh cuøng vôùi töï taùnh coù nghóa cuûa töông öng. Vaû laïi, bôûi vì moãi moät Tónh löï thaâu nhieáp nhieàu phaùp, cho neân coù theå töông öng vôùi caùc coâng ñöùc cuûa Voâ löôïng... Ba Voâ löôïng laø tröø ra Hyû voâ löôïng, bôûi vì hai Tónh löï sau khoâng coù Hyû caên. Coù nhöõng ngöôøi muoán laøm cho Hyû voâ löôïng khoâng duøng Hyû thoï laøm töï taùnh, cuõng noùi Hyû voâ löôïng töông öng vôùi Hyû thoï, cho neân hai ñòa aáy chæ coù ba Voâ löôïng. Hoûi: Töø voâ löôïng... töông öng vôùi maáy Voâ löôïng...? Ñaùp: Töø töông öng vôùi Töø vaø Theá tuïc trí, cho ñeán Xaû töông öng vôùi Xaû vaø Theá tuïc trí. Töø... tuy duøng caên thieän khoâng coù saân... laøm töï taùnh, maø trong naøy ñaõ noùi ñeán thaâu nhieáp toaøn boä cuøng coù töông öng vôùi töï taùnh laøm Theå cuûa Töø..., cho neân noùi laø Töø töông öng vôùi Töø, cho ñeán Xaû töông öng vôùi Xaû, töùc laø nghóa veà töông öng vôùi boán Uaån caâu sinh. Hoûi: Khoâng voâ bieân xöù... töông öng vôùi maáy Voâ saéc...? Ñaùp: Khoâng voâ bieân xöù töông öng vôùi Khoâng voâ bieân xöù, vaø Giaûi thoaùt cuûa ñòa aáy, Bieán xöù cuûa ñòa aáy, saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Thöùc voâ bieân xöù töông öng vôùi Thöùc voâ bieân xöù, vaø Giaûi thoaùt cuûa ñòa aáy, Bieán xöù cuûa ñòa aáy, saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Voâ sôû höõu xöù töông öng vôùi Voâ sôû höõu xöù, vaø Giaûi thoaùt cuûa ñòa aáy, saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Phi töôûng phi phi töôûng xöù töông öng vôùi Phi töôûng phi phi töôûng xöù, vaø Giaûi thoaùt cuûa ñòa aáy cuøng Theá tuïc trí. Trong naøy, boán Voâ saéc ñeàu laáy boán Uaån cuûa ñòa mình laøm taùnh, bôûi vì boán Uaån caâu sinh cuûa moãi moät ñòa laàn löôït chuyeån ñoåi töông öng,

cho neân noùi laø Khoâng voâ bieân xöù töông öng vôùi Khoâng voâ bieân xöù, cho ñeán Phi töôûng phi phi töôûng xöù töông öng vôùi Phi töôûng phi phi töôûng xöù. Vaû laïi, bôûi vì moãi moät Voâ saéc thaâu nhieáp nhieàu phaùp, cho neân coù theå töông öng vôùi nhöõng coâng ñöùc ñaõ noùi. Saùu Trí thì noùi nhö trong phaàn thaâu nhieáp. Hoûi: Giaûi thoaùt thöù nhaát... töông öng vôùi maáy Giaûi thoaùt...? Ñaùp: Giaûi thoaùt thöù nhaát-thöù hai-thöù ba töông öng vôùi Giaûi thoaùt thöù nhaát-thöù hai-thöù ba vaø Theá tuïc trí. Giaûi thoaùt cuûa Khoâng voâ bieân xöù töông öng vôùi Giaûi thoaùt cuûa Khoâng voâ bieân xöù, vaø Bieán xöù cuûa ñòa aáy, saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Giaûi thoaùt cuûa Thöùc voâ bieân xöù töông öng vôùi Giaûi thoaùt cuûa Thöùc voâ bieân xöù, vaø Bieán xöù cuûa ñòa aáy, saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Giaûi thoaùt cuûa Voâ sôû höõu xöù töông öng vôùi Giaûi thoaùt cuûa Voâ sôû höõu xöù, vaø saùu Trí, ba Tam-ma-ñòa. Giaûi thoaùt cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù töông öng vôùi Giaûi thoaùt cuûa Phi töôûng phi phi töôûng xöù, vaø Theá tuïc trí. Dieät

Töôûng-Thoï giaûi thoaùt khoâng phaûi laø töông öng. Ba Giaûi thoaùt tröôùc tuy ñeàu duøng caên thieän khoâng coù tham ñeå laøm töï taùnh, maø trong naøy ñaõ noùi ñeán toaøn boä duøng phaùp cuøng coù töông öng vôùi töï taùnh laøm Theå, cho neân noùi laø Giaûi thoaùt thöù nhaát-thöù hai-thöù ba töông öng vôùi Giaûi thoaùt thöù nhaát-thöù hai-thöù ba, töùc laø nghóa veà töông öng vôùi boán Uaån caâu sinh. Boán Giaûi thoaùt cuûa Voâ saéc noùi nhö boán Voâ saéc. Dieät Töôûng-Thoï giaûi thoaùt tuy coù nhieàu phaùp nhö taâm-taâm sôû khoâng taùch lìa nhau cuøng luùc khôûi leân, maø khoâng coù nghóa gioáng nhau veà sôû y-sôû duyeân-haønh töôùng, cho neân khoâng phaûi laø töông öng. Hoûi: Thaéng xöù thöù nhaát...töông öng vôùi maáy Thaéng xöù...? Ñaùp: Thaéng xöù thöù nhaát töông öng vôùi Thaéng xöù thöù nhaát vaø Theá tuïc trí, cho ñeán Thaéng xöù thöù taùm töông öng vôùi Thaéng xöù thöù taùm vaø Theá tuïc trí. Trong naøy, taùm Thaéng xöù tuy ñeàu duøng caên thieän khoâng coù tham ñeå laøm töï taùnh, maø trong naøy ñaõ noùi ñeán toaøn boä duøng phaùp cuøng coù töông öng vôùi töï taùnh laøm Theå, cho neân noùi laø Thaéng xöù thöù nhaát töông öng vôùi Thaéng xöù thöù nhaát, cho ñeán Thaéng xöù thöù taùm töông öng vôùi Thaéng xöù thöù taùm. Hoûi: Bieán xöù thöù nhaát... töông öng vôùi maáy Bieán xöù...? Ñaùp: Bieán xöù thöù nhaát töông öng vôùi Bieán xöù thöù nhaát vaø Theá tuïc trí, cho ñeán Bieán xöù thöù möôøi töông öng vôùi Bieán xöù thöù möôøi vaø Theá tuïc trí. Trong naøy, taùm Bieán xöù tröôùc tuy ñeàu duøng caên thieän khoâng coù

tham ñeå laøm töï taùnh, maø trong naøy ñaõ noùi ñeán toaøn boä duøng phaùp cuøng coù töông öng vôùi töï taùnh laøm Theå; hai Bieán xöù sau duøng toaøn boä boán Uaån caâu sinh laøm taùnh, cho neân noùi laø Bieán xöù thöù nhaát töông öng vôùi Bieán xöù thöù nhaát, cho ñeán Bieán xöù thöù möôøi töông öng vôùi Bieán xöù thöù möôøi. Hoûi: Phaùp trí... töông öng vôùi maáy Tam-ma-ñòa? Ñaùp: Phaùp trí töông öng vôùi phaàn ít cuûa ba Tam-ma-ñòa, cho ñeán noùi roäng ra. Phaùp trí töông öng vôùi phaàn ít cuûa ba Tam-ma-ñòa, Trí naøy khoâng töông öng vôùi Loaïi trí vaø taát caû caùc Nhaãn ñi cuøng ba Tam-ma-ñòa, cho neân noùi laø phaàn ít. Nhö Phaùp trí, Loaïi trí cuõng nhö vaäy, nghóa laø Trí naøy khoâng töông öng vôùi Phaùp trí vaø taát caû caùc Nhaãn ñi cuøng ba Tam-ma-ñòa, cho neân noùi laø cuõng nhö vaäy. Tha taâm trí töông öng vôùi phaàn ít cuûa moät Tam-ma-ñòa, Trí naøy khoâng töông öng vôùi Khoå-Taäp-Dieät trí vaø Tha taâm trí voán khoâng thaâu nhieáp Ñaïo trí, cuøng vôùi taát caû caùc Nhaãn ñi keøm Tam-ma-ñòa, cho neân noùi laø phaàn ít. Töùc laø töông öng vôùi phaàn ít cuûa Tam- ma-ñòa Voâ nguyeän duyeân vôùi Ñaïo, nghóa nhö Tha taâm trí. Taäp-Dieät-Ñaïo trí cuõng nhö vaäy, ñaây laø döïa vaøo soá gioáng nhau cho neân noùi laø cuõng nhö vaäy. Nhöng Taäp trí chæ töông öng vôùi phaàn ít cuûa Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän duyeân vôùi Taäp, Dieät trí chæ töông öng vôùi phaàn ít cuûa Tam-ma-ñòa Voâ töôùng duyeân vôùi Dieät, Ñaïo trí chæ töông öng vôùi phaàn ít cuûa Tam-ma-ñòa Voâ nguyeän duyeân vôùi Ñaïo, bôûi vì ñeàu tröø ra Nhaãn ñi cuøng Tam-ma-ñòa. Khoå trí töông öng vôùi phaàn ít cuûa hai Tam-ma-ñòa, Trí naøy chæ töông öng vôùi Trí ñi cuøng Tam-ma-ñòa Khoâng, vaø Khoå trí ñi cuøng Tam-

ma-ñòa Voâ nguyeän, cho neân noùi laø phaàn ít. Phaàn noùi veà ba Tam-ma-ñòa, khoâng noùi rieâng bieät veà töông öng, bôûi vì ñoái vôùi caùc phaàn tröôùc ñaõ noùi ñaày ñuû, cho neân ôû trong phaàn cuûa mình khoâng coù töông öng.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.